

Bemærkninger til lovforslaget

Fra den selvejende institution Vestjydsk Gymnasium, Tarm, der oppebærer statstilskud i henhold til lov nr. 192 af 15. marts 1947 om statstilskud til private gymnasieskoler og til private mellem- og realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte, modtog undervisningsministeriet i efteråret 1948 et andragende om, at gymnasiet med tilhørende kostafdeling måtte blive overtaget af staten og fremtidig drevet som statsskole. Andragendet, der er optrykt som bilag 1 til nærværende bemærkninger, var ledsaget af en skrivelse fra bestyrelsen for foreningen „V. G. T.s Venner“, bilag 2, og en udtalelse, bilag 3, fra sognerådet i Egvad kommune, i hvilken Tarm gymnasium er beliggende.

Andragendet blev sendt til erklæring i undervisningsministeriets „Udvalg til Overvejelse af Gymnasieforholdene“, der består af følgende medlemmer: ekspeditionsskretær i Statistisk departement Chr. Bonde, undervisningsinspektør, dr. phil. Højberg Christensen, fhv. landstingsmand og borgmester C. E. Christiansen, Maribo, rektor frk. A. Dickmeiss, afdelingschef i finansministeriet Fr. Grünfeld og kontorchef i undervisningsministeriet Th. Gimsing.

Det pågældende udvalgs erklæring forelå i juni 1951 og er optrykt som bilag 4 til nærværende bemærkninger.

Hovedtrækkene i denne erklæring er følgende:

Det foreliggende andragende er begrundet med, at det synes rimeligt, at også den vestjydske befolkning får adgang til at sende sine børn til en statsskole, således at de kan nyde godt af den deraf følgende billiggørelse af skole- og opholdsafgifter. I forbindelse hermed er der i andragendet henvist til, at skolen ved sit stigende elevtal har dokumenteret, at der er et behov for et gymnasium på denne gymnasiefattige egn. Skolen tilbydes staten vederlagsfrit mod overtagelse af prioriteterne. Staten har allerede ydet skolen sin støtte i form af garanti for 3 prioritetslån på tilsammen oprindelig 415 000 kr. Skolen, hvis bygninger og grunde ifølge den almindelige ejendoms-skyldvurdering pr. 1. oktober 1950 er vurderet til 460 000 kr., er et såkaldt dobbeltsporet gymnasium (med både nysproglig og matematisk-naturvidenskabelig linie); sidstnævnte linie samt mellemskolen har to

parallelklasser. De fornødne klasselokaler er tilstede, men der er kun een gymnastiksal, idet pigerne gør gymnastik i kommunens gymnastiksal. Antallet af elever har været stigende og andrager pr. 1. september 1950 331, hvoraf 142 i gymnasieklasserne (de tilsvarende tal pr. 1. september 1951 er henholdsvis 348 og 144). Skolen har kostafdeling (for drenge) og havde i 1950—51 70 kostelever boende (disse elever var hjemmehørende i 13 forskellige amter). Kostafdelingens økonomi volder skolen nogen bekymring. Opholdsafgiften er sat så lavt som muligt, men hindrer mange ubemidlede hjem i at sende deres børn til skolen, og man forudser endog nødvendigheden af at forhøje kostpengene. Der ydes ikke af staten tilskud til kostafdelinger ved private gymnasieskoler. Bygningens tilstand er tilfredsstillende, og lokalerne er velholdte, således at større hovedstandsætninger ikke i øjeblikket er nødvendige. Ligeledes er skolens samlinger stort set i orden. Udvalget indstiller, at der, før en eventuel statsovertagelse sker, foretages følgende arbejder: Opførelse af en gymnastiksal, et samlingsværelse for kostelever, et sløjdlokale samt nye værelser til køkken-assistenterne; ligesom det ville være ønskeligt at udvide alumnatet med nogle værelser (12—20 pladser). Udgiften herved er i marts 1950 med forbehold anslået til ca. 360 000 kr. Skolens økonomi anses for sund. Skolens ejendomme er i forhold til den bogførte værdi behæftet med en ikke ubetydelig prioritetsgæld, men ejendommens brugsværdi i dag er langt større end den bogførte værdi. Skolen oppebærer i øjeblikket tilskud i henhold til lov nr. 192 af 15. marts 1947 om tilskud til private gymnasieskoler, og dette tilskud andrager ca. 300 000 kr. årlig. Statens overtagelse af skolen påregnes at ville påføre staten en merudgift på ca. 150 000 kr. Trangen til flere kostskolepladser for drenge i Jylland kan i nogen grad imødekommes ved en statsovertagelse og påfølgende udvidelse af Vestjydsk Gymnasium, ligesom udvalget fremhæver betydningen af, at staten får en kostskole i Jylland på dette sted på fordelagtige vilkår. Udvalgets flertal anbefaler derfor statsovertagelsen dog med det forbehold, at skolen afleveres til staten i tilbørlig stand, efter at de nødvendige byggearbejder er foretaget. Skolen bør efter ud-